

К.е.н. Пасько Т.О.

Українська академія банківської справи Національного банку України

Вдосконалення методики викладання податкового обліку

Актуальність питань, пов'язаних з удосконаленням методики викладання податкового обліку, обумовлена тим, що сьогодні в Україні спостерігається тенденція перетворення вітчизняного бухгалтерського обліку в податковий. У зв'язку з цим, слід приділяти належної уваги викладанню податкового обліку в вищих навчальних закладах.

Складність викладання дисципліни „Податковий облік” пов'язана з постійними змінами законодавчої та нормативної бази, що регламентує організацію податкового обліку на підприємствах. В умовах відсутності необхідних підручників з податкового обліку, які б враховували всі зміни податкового законодавства, лекція відіграє значну роль під час викладання цієї дисципліни. Сьогодні задача викладача полягає не тільки в оперативному реагуванні на податкові зміни. Необхідно постійно вдосконалювати зміст курсу, використовуючи прогресивні методи навчання. Для цього крім традиційних (інформаційно-пояснювальних) лекцій необхідно використовувати і такі види лекцій, як:

- проблемні лекції, що характеризуються постановкою перед студентами навчальних проблем-завдань або ситуацій, які вони повинні самостійно вирішити. Такі лекції можна проводити з питань: „Порядок складання і подання звітності з ПДВ”, „Додаткові правила оподаткування ПДВ” „Порядок виправлення помилок в Декларації з податку на прибуток” та інш.

- Лекції-візуалізації, викладання яких зводиться до розгорнутого коментування підготовлених наочних навчальних матеріалів. Найбільш розповсюдженою формою візуалізації є виготовлення слайдів з таблицями, схемами, рисунками, зображення яких пропонується на екран. Схематичне зображення таких питань, як: „Механізм бюджетного відшкодування ПДВ”,

„Порядок відображення ремонту основних фондів у податковому обліку”, „Взаємозв’язок реєстру отриманих і виданих податкових накладних з Декларацією з ПДВ” сприятиме кращому засвоєнню питань лекції.

- Лекції-прес-конференції, сутність яких полягає в тому, що викладач дає відповіді на питання, які студенти задають в письмовій формі. Після групування питань за змістом лектор починає тему лекції, в ході розкриття якої формуються відповіді на питання. На такі лекції корисно запрошувати працівників податкових органів, спілкування з якими дає можливість студентам відчувати важливість застосування на практиці отриманих знань.

При вивченні податкового обліку важливе місце відводиться практичним заняттям. Враховуючи те, що організацію податкового обліку не можливо уявити без здійснення записів в первинних документах, реєстрах аналітичного обліку та без складання податкової звітності, студенти повинні навчитися правильно і швидко заповнювати бланки податкової документації. На жаль, на практичних заняттях оформлення податкових накладних, реєстрів отриманих та виданих податкових накладних, форм податкової звітності здійснюється на паперових носіях документів. Отже, виникає необхідність в застосуванні електронних засобів, які не тільки збагачують процес навчання, а й підвищують його ефективність, забезпечують економію коштів на придбання або розмноження зразків бланків.

Крім того, для забезпечення ефективності проведення практичних занять з „Податкового обліку” необхідно:

- забезпечити студентів необхідними наочними матеріалами, підручниками;
- більше приділяти уваги контролю самостійної роботи;
- рекомендувати студентам використовувати на заняттях дві папки (одну для здійснення записів в документах і формах податкової звітності, а другу - для підшивки законодавчих та нормативних документів);
- практикувати додаткові завдання підвищеної складності;
- формувати індивідуальний підхід до кожного студента.

У ході вивчення податкового обліку студенти повинні не тільки оволодіти необхідними теоретичними і організаційними основами обліку, але й навчитися вирішувати складні дискусійні питання, які виникають в практичній діяльності підприємств. Сьогодні практичні навички сучасного спеціаліста з податкового обліку можуть бути закріплені у навчальному процесі тільки з використанням активних методів навчання (ролева та ділова гра, дискусії, брейн-ринги, круглий стіл, олімпіади, КВЗ) [1]. Ділова гра стабільно займає одне з перших місць серед найперспективніших методів навчання і використовується для тренування, розвитку творчого мислення, формування практичних умінь і навиків, стимулює увагу і підвищує інтерес до знань, активізує сприйняття навчального матеріалу. Досвід показує, що використання її в навчальному процесі дозволяє забезпечити професійне зростання студентів, а головне - максимально наблизити студента до реальних практичних ситуацій.

При викладанні податкового обліку самостійна робота студентів також займає важливе місце. Окрім практичної важливості самостійна робота формує самостійність не тільки як сукупність визначених вмінь і навичок, але і як рису характеру, що відіграє суттєву роль в становленні особистості сучасного спеціаліста з податкового обліку. Найбільш корисними формами самостійної роботи з податкового обліку є: написання доповідей і рефератів; розв'язування задач і виконання вправ; вивчення та опрацювання законодавчих та нормативних документів; складання тестів; робота з підручником. Для перевірки такого роду завдань можна запрошувати студентів на консультації, на яких відводити для цього час.

Отже, запропоновані вдосконалення методики викладання податкового обліку дозволять не тільки активізувати навчання внаслідок ефективнішого використання інтелектуального потенціалу студентів, а й підвищити рівень викладання податкового обліку.

Література

1. Пухлова Н.Е., Миронов В.И. Активные методы обучения в преподавании учетно-экономических дисциплин: Учебно-метод. пособие.-Саратов, 1989 -145с.

Пасько Т.О. Вдосконалення методики викладання податкового обліку [Текст] / Т.О. Пасько // Современные научные достижения: материалы II Международной науч.-практ. конференции. – Днепропетровск: Наука и образование, 2007.-Т. 1. Экономические науки. – С. 89-91.